

Onder toezend oog van de hele school werd de boom geplaatst door de kinderen uit de leerlingenraad. Ronald van den Brink van Bomenwacht Nederland gaf uitleg over de groeiplaats en de boom.

Een boom opzetten

St Bavoschool ontvangt RootSpace-boombunker van GreenBlue Urban

De St. Bavoschool in Harmelen kreeg voor het schoolplein een RootSpace-boombunker van GreenBlue Urban aangeboden door Joosten Kunststoffen. Aan het project werkten meerdere partners mee. Op de Nationale Boomfeestdag op 16 november werd een haagbeuk in de bunker geplant, een schenking van de gemeente Woerden aan de school in verband met het 150-jarige jubileum.

Auteur: Karlijn Raats

Prijsvraag

Joosten Kunststoffen plaatste een prijsvraag op LinkedIn: wie het beste plan inzond voor de aanleg van een groeiplaatsconstructie met boomaanplant tijdens de Nationale Boomfeestdag, zou de aanleg van die boom als prijs krijgen. De St. Bavoschool kwam als winnaar uit de bus. De kinderen van de St. Bavoschool hadden verteld dat de oude boom op het plein, die de naam 'Henk' had gekregen, op een dag zomaar verdwenen was. Ze waren hier zo verdrietig over, dat ze hem hadden herdacht met vijf minuten stilte. Vervolgens schreven de leerlingen een brief naar de gemeente Woerden waarin ze om een nieuwe boom vroegen. De gemeente schonk de boom ter ere van het 150-jarig bestaan van de school. Het ingezonden plan was van de hand van TreeMark Woerden. Dat is het samenwerkingsverband van Bomenwacht Nederland, BOOM element en Boomrooierij Weijtmans dat het bomenvervangingsplan voor de gemeente Woerden uitvoert. BOOM element plaatste de boombunker eind oktober. Bij de realisatie van

de groeiplaatsinrichting was naast TreeMark Woerden ook BVB Substrates betrokken.

Educatie

Bomenwacht Nederland verzorgde het plan van aanpak voor de groeiplaatsrealisatie bij de St. Bavoschool. Ronald van den Brink van Bomenwacht Nederland: 'Eind 2020 vernamen we bij Bomenwacht Nederland via BOOM element van de prijsvraag. Samen hebben we een plan van aanpak geschreven en ingediend. We wisten dat er bij de St. Bavoschool nog een jubileumboom geplant zou worden. Een optimale groeiplaats met boombunker was daar geschikt voor, omdat het schoolplein verhard is. Tegelijkertijd kon er een educatieve invulling worden gegeven aan dit project, door de kinderen uit te leggen wat een boom in een stedelijke omgeving allemaal nodig heeft. Educatie over het belang van bomen en goede groeiplaatsen is overigens iets wat we met TreeMark bewust willen uitdragen in de richting van betrokkenen en belanghebbenden, zoals scholen, bewoners en gemeenten. Begin

4 min. leestijd

2021 hoorden we dat we de prijsvraag gewonnen hadden.'

Boomkeuze

Bomenwacht Nederland voerde een verkenning uit op de locatie in verband met de uit te voeren werkzaamheden. 'De grond was zavelachtig en het grondwater was goed bereikbaar. De boombunker was 17 m³ groot. De berekende groeiplaatsafmetingen waren 6 m bij 4 m met een diepte van 80 cm. Hierin kan de boom makkelijk 120 jaar oud worden.'

Om tot een boomkeuze te komen, hield Bomenwacht Nederland een prijsvraag voor de leerlingenraad van de St. Bavoschool. De leerlingen konden een boom kiezen die moest voldoen aan bepaalde criteria met betrekking tot kracht, klimaatbestendigheid en herfstkleur, en met een brede kroon die kan zorgen voor schaduw op het schoolplein. De kinderen kozen de haagbeuk. Van den Brink: 'Op deze manier is het echt hún boom.'

In het zonnetje op Nationale Boomfeestdag

Met de schenking van de boombunker op de Nationale Boomfeestdag wil Joosten Kunststoffen meer aandacht vragen voor stadsbomen en de bijbehorende groeiplaatsoplossingen. 'Ons hoofddoel is uiteindelijk om te laten zien dat er goede oplossingen bestaan om stedelijk gebied te vergroenen. Stadsbomen zijn geen obstakel, maar een toevoeging', aldus Pascal Otten van Joosten Kunststoffen.

Boombunker

De RootSpace-boombunker van Joosten

De aanleg van bovenaf gezien

'Het materiaal dat wij toepassen, mag geen plastic heten. Het is een hoogwaardige kunststof'

Kunststoffen die bij de St. Bavoschool werd geplaatst, is een krattensysteem met open structuur. Deze kratten zijn voor 100 procent gemaakt uit gerecycled PP dat BBA-gekeurd is, net als alle bouwmaterialen van Joosten Kunststoffen. Otten legt uit: 'Het PP dat we toepassen, is een hoogwaardige en volledig hergebruikte kunststof. Het PP is zo hoogwaardig dat het een heel lange levensduur heeft: minimaal honderd jaar. Aan het einde van de levensduur kan het materiaal weer gerecycled worden.'

Totale groeiplaatsinrichting

De boombunker werd gevuld met boombunkersubstraat. Otten vervolgt: 'Deze combinatie van een civieltechnische oplossing met boombunkersubstraat borgt zowel een stabiele ondergrond als voeding voor de boom. Omdat boombunkersubstraat rijk is aan voeding, is de omvang van onze groeiplaatsconstructies soms wel een derde kleiner dan bij groeiplaatsen op basis van bomengranulaat. Optimaal ruimtegebruik is belangrijk in stedelijk gebied, want de beschikbare ondergrondse ruimte is daar beperkt.'

Om de druk te spreiden, is een opbouw van menggranulaat boven op het krattensysteem nodig. Bij een hoge verkeersbelasting is deze opbouw 40 cm dik. Aangezien de verkeersbelasting op het schoolplein laag is, volstond een opbouw van 25 cm. 'Als de opbouw dun moet zijn, bijvoorbeeld bij een hoge grondwaterstand, terwijl de verkeersbelasting hoog is, is een betonnen groeiplaatsconstructie ook een mogelijkheid. Dan is er slechts een opbouw van 25 cm vereist', tekent Otten daarbij aan. 'De RootSpace-boombunker is dus een prima alternatief dat met licht materieel te verwerken is. Maar er moet altijd per locatie bekeken worden wat er mogelijk is.'

De aanleg

Boombunkersubstraat

Aanleg

Bas Gijsbers van BOOM element vertelt over de aanleg: 'Bij het vooronderzoek kwamen we blauwe klei tegen in de ondergrond. We hebben alle blauwe klei verwijderd voordat we de boombunker plaatsten. Na de plaatsing vulden we de boombunker af met boombunkersubstraat van BVB Substrates en op 16 november zetten we de boom erin. Het hele aanlegtraject verliep vlot.'

Vocht- en voedingsbuffer

Het boombunkersubstraat van BVB Substrates is speciaal ontwikkeld voor boombunkers. Jarno van Veelen van BVB Substrates legt uit: 'Om een boom in de compacte boombunkeromgeving het gewenste aantal levensjaren te laten halen, is een intensief, geconcentreerd substraat nodig. Daarom zijn de pF-curve en het voedingsgehalte van ons boombunkersubstraat nauwkeurig afgestemd op het aantal jaren dat de boom in de groeiplaats blijft staan. Een boom moet minstens vier weken zonder water kunnen in verband met de lange periodes van droogte en hoge tempe-

raturen van de afgelopen jaren. Zeker als het grondwater diep zit, moet het substraat als vochtbuffer dienen en tegelijkertijd een groot vochtleverend vermogen hebben.'

BVB Substrates bereikt dat door in het boombunkersubstraat te zorgen voor een juiste balans van organisch materiaal, klei (0,8mm-kleigranulaat) en overige additieven, afgestemd op het totaal aantal jaren dat de boom vocht uit de groeiplaats moet trekken. 'Klei, vooral met een hoog lutumgehalte, is een van de grootste vocht- en voedingsbuffers die er bestaan. In een boombunker kan klei probleemloos worden toegepast.'

Het aandeel voeding in het boombunkersubstraat van BVB Substrates is aanzienlijk hoger dan in bomengrond. BVB Substrates past in deze voeding stabiel organisch materiaal toe (volledig uitgerijpte compost) en een minerale voedingsbuffer.

Productervaring

De betrokken partijen ervaren de samen-

werking als prettig. Gijsbers van BOOM element: 'We hadden al eerder met Joosten Kunststoffen gewerkt, bij project Emmakade in Woerden. Daarbij hebben we ervaring opgedaan met de productgroep GreenBlue Urban. Door het modulaire karakter kun je de groeiplaatsconstructie eenvoudig uitbreiden met afwaterkoppelingen, infiltratiewerken en voorzieningen voor kabels en leidingen. Het fijne aan GreenBlue Urban is dat het een uitgebreide, degelijke productgroep is, goed doordacht, maar zonder poespas. Net zoals Joosten Kunststoffen, dus.'

